

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๕

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑

จับให้มันคั่นหมายให้วายวอด ตัดให้ขาดปรารภนาหาสิ่งใด	ช่วยให้รอดรักให้ชิดพิสมัย เพียรจงได้ดังประสงค์ที่ตรงดี (เพลงยาวถวายโอวาท, สุนทรภู่)
--	---

๑. จากบทอ่านข้างต้น สอนเกี่ยวกับเรื่องใด

ก. อย่าลู่กลลู่กลลน

ค. อย่าเป็นคนจับจด

ข. อย่าใจเร็วด่วนได้

ง. อย่าเกียจคร้านมิดี

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒

บรรดาเพื่อนเดือนตื่นขึ้นแข่งแซ่ บ้างม้วนเสื่อมัดกระสอบหอบเสบียง บ้างขึ้นบนขนส่งคนข้างล่าง จนคนบนสัปคับรับไม่ทัน	บ้างจอบแฉกจัดการประสานเสียง บ้างถูงเถียงชิงสับคืบกัน เสียงโถ่งฉ่างขามแตกกระแทกชน หม้อข้าวขันตกแตกกระจายราย (นิราศพระบาท, สุนทรภู่)
--	--

๒. สาระสำคัญของคำประพันธ์ข้างต้นตรงกับข้อใด

ก. ความไม่พร้อมของการเดินทาง

ค. ความอึกทึกของเสียงต่าง ๆ ในการเดินทาง

ข. ความวุ่นวายของผู้คนที่ร่วมเดินทาง

ง. ความเสียหายของทรัพย์สินระหว่างเดินทาง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓

อันช่างหม้อดีหม้อไม่หวัง <u>ฉาน</u> ดังอาจารย์ดีศิษย์ให้วิทยา	ดีเอางานงานใช้มิให้หนา มิใช่ว่าจะประหารให้ไปอบาย (สุภาษิตสอนเด็ก)
--	---

๓. จากบทอ่าน คำว่า “ฉาน” ที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. บิน

ค. บุป

ข. ร้าว

ง. แตก

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔

ดวงเอยดวงตะวัน ทำหน้าที่ไม่ล่าเอียงแสนเที่ยงตรง แยกทิวาราตรีให้มียุ ยุติธรรมสุจริตนิจกาล	หนึ่งเท่านั้นเยี่ยมฟ้านาพิศว เด่นดำรงเป็นหลักจักรวาล อิกฤดูวนเวียนเปลี่ยนผันผ่าน ไครนีกคร้านดูตะวันเร่งหมั่นเอย (ดวงตะวัน, ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)
---	---

๔. บุคคลใดปฏิบัติตามข้อคิดจากบทอ่านข้างต้น
- ก. รวบรวมความรับผิดชอบต่องานที่ทำ
- ข. จันทเรื่อนเพื่อนที่คิดจะทุจริตในการสอบ
- ค. เพ็ญโพยมทบทวนเนื้อหาที่เรียนเป็นประจำ
- ง. อาทิตยต์ดสันการประกวด้วยคามยุติธรรม

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕

ป่าแสมแลเห็นอยู่ร่ำไว้ จะหลบหลีกเข้าฝักก็ยังไม่	ให้หิวหิววบบับฤทัยไหว คลื่นก็ใหญ่โยนเรือเหลือกำล้ง (นิราศเมืองแกลง, สุนทรภู่)
--	---

๕. บทอ่านข้างต้นแสดงความรู้สึกใดของผู้แต่ง
- ก. กังวล
- ข. กลัว
- ค. ตื่นเต้น
- ง. หวาดระแวง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖

เธอเดินทางยังไม่ถึงครึ่งชีวิต ดอกไม้สวยงดงามยังเฝ้ารอ	เลือกเดินผิดไม่เป็นไรเลือกใหม่ต่อ เธออย่าท้อจนกว่าถึงซึ่งปลายทาง
--	---

๖. คำว่า “ดอกไม้” ในบทอ่านข้างต้นหมายถึงอะไร
- ก. ความสุข
- ข. ความหวัง
- ค. ความสำเร็จ
- ง. ความก้าวหน้า

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ - ๘

เจ้ารักแม่แม่อีกู้อยู่รัก แต่เหลืออายหลายสิ่งจริงจริงเจียว เมื่อแรกเราเล่าบอกเขาออกอื้อ ครันคู่เก่าเขามารับก็กลับกลัว	มิใช่จักลืมนคุณทำคุณเดียว เป็นหญิงเดียวขายสองต้องหมองมัว อ้างเอาชื่อพระบิดาว่าเป็นผ้า แก้งออกตัวให้มาถามว่าตามใจ (พระอภัยมณี, สุนทรภู่)
--	---

๗. ข้อใดเป็นอิทธิพลสำคัญที่กำหนดความคิดของผู้พูดในบทอ่านข้างต้น
- ก. ค่านิยม
- ข. ความรัก
- ค. ความเชื่อ
- ง. คุณธรรม

๘. คำว่า “อาย” ในข้อใด มีความหมายต่างกับคำที่ขีดเส้นใต้ในบทอ่านข้างต้น

ก. จะให้พระบุตรศรีนคร	มีคู่สู่สมจริงพ้นอาย
ข. ลูกเลือกผิดให้อายชายเบื่องบาท	กริ้วกราดบังคับขับไล่
ค. ผันแปรแลดูกษัตรา	ครั้นสบตาผู้ชายชักอายใจ
ง. จะเสกสองบำรุงกรุงไกร	พอจะได้ไม่ต้องอายชายพักตรา

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙

คบคนที่คบแล้วทำให้จิตใจสบาย ร่าเริง เบิกบาน เปิดสมองและโลกทัศน์ ฉันไม่กลัวว่าจะมีเพื่อนน้อย หากเพื่อนเพียง ๒ - ๓ คน ที่ฉันคบสนิทด้วยทำให้ฉันสบายใจ ผู้ใดที่ทำให้ฉันรุดตาด้วยภาพ รกหูด้วยคำพูด รกใจด้วยเรื่องร้าย ฉันขออยู่ห่างที่สุด

๙. จากบทอ่านข้างต้น ผู้เขียนมีทัศนคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนตามข้อใด

ก. อันเพื่อนดีมีหนึ่งถึงจะน้อย	ดีกว่าร้อยเพื่อนคิดริษยา
ข. ถ้าชีวิตมีเพื่อนดีเพียงน้อยนิด	ขอเป็นเพื่อนคู่คิดแก้ปัญหา
ค. แม้ชีวิตมีเพื่อนดีเพียงหนึ่งคน	ขอเพื่อนแท้ไม่ปลอมปนอวิชา
ง. แม้เพื่อนดีมีน้อยคอยประคบ	ดีกว่าคบเพื่อนมากหลากหลาย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐

ดวงใจเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ไปอุทยานแห่งชาติภูแล้งคา การมีอุทยานแห่งชาติภูแล้งคาอยู่ในใจ ทำให้ตลอดเส้นทางตั้งแต่ออกจากกรุงเทพฯ ดูไม่น่าเบื่อ ไม่ว่าจะผ่านอะไรก็น่าดูน่าชมไปเสียหมด

๑๐. จากบทอ่านข้างต้น ข้อความที่ขีดเส้นใต้ควรหมายถึงสิ่งใด

ก. กำลังใจ	ข. จุดมุ่งหมาย
ค. ความไฝ่ฝัน	ง. ความมุ่งมั่น

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑

ในชีวิต สิ่งเดียวที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือการเปลี่ยนแปลง เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงมันได้ ยิ่งเราหลบหนีหรือต่อต้านก็ยิ่งทำให้ชีวิตลำบาก ชีวิตเราอยู่ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง เราไม่อาจหลบซ่อนจากมัน มันจะทำลายเราและบังคับให้เราทบทวนการใช้ชีวิตของเราใหม่

๑๑. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของบทอ่านข้างต้น

ก. ให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลง	ข. ให้วิธีรับมือความเปลี่ยนแปลง
ค. ให้เห็นใจผู้ที่ต้องพบความเปลี่ยนแปลง	ง. ให้เข้าใจว่าความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องพบ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๒

ร่มเงาของเมฆ รวงข้าวใหม่ ความเป็นหนุ่มเป็นสาว และความมั่งมี เหล่านี้จะใช้ประโยชน์ได้ก็เฉพาะชั่วแล่น

๑๒. บทอ่านข้างต้นต้องการสื่อถึงเรื่องใด

ก. ความไม่ยั่งยืนถาวร	ข. ความเป็นธรรมชาติ
ค. การเกิดและการดับ	ง. การคงอยู่และการเปลี่ยนแปลง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓

“การเลี้ยงดูพ่อแม่ยามแก่เฒ่า” เป็นหนึ่งในเครื่องหมายของการแสดงความกตัญญูและคนไทยถือเรื่องนี้กันอย่างมาก แต่ในสังคมตะวันตกนั้น เมื่อลูกแต่งงานออกไปมีครอบครัวแล้ว ส่วนมากก็จะต่างคนต่างอยู่ แยกครอบครัวออกไปจากพ่อแม่ โดยเฉพาะด้านการเงินจะไม่ยุ่งเกี่ยวกัน ไม่จำเป็นต้องส่งเงินมาให้พ่อแม่ใช้เหมือนในสังคมไทย และไม่ได้ถือว่าการทำแบบนี้เป็นเรื่องอกตัญญูแต่อย่างใด แต่ไม่ใช่ว่าพ่อแม่จะไม่มีเงินมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพราะผู้สูงอายุในสังคมตะวันตกจะมีเงินบำนาญจากรัฐมาใช้จ่าย ทำให้ไม่ลำบากในบ้านปลาย

๑๓. ข้อใดไม่สอดคล้องกับบทอ่านข้างต้น

- ก. ครอบครัวในสังคมไทยให้ความสำคัญแก่การเลี้ยงดูพ่อแม่
- ข. ผู้สูงอายุในสังคมตะวันตกไม่ต้องกังวลเรื่องเงินในบ้านปลาย
- ค. ครอบครัวในสังคมตะวันตกให้อิสระแก่ลูกในการดำเนินชีวิต
- ง. ครอบครัวในสังคมตะวันตกไม่ใกล้ชิดกันเหมือนในสังคมไทย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๔

ดาวเทียมที่ถูกส่งไปในอวกาศนั้น บางดวงถูกใช้ถ่ายภาพของโลกและช่วยนักอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์สภาพอากาศและระบุตำแหน่งของพายุ บางดวงก็ส่งข้อมูลของดาวเคราะห์ดวงอื่น หลุมดำ ดวงดาวที่อยู่ไกลออกไปกลับมาสู่โลก ข้อมูลเหล่านี้ทำให้เราเข้าใจ Galaxy และจักรวาลของเราชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ดาวเทียมยังสามารถใช้ในการสื่อสาร เช่น การส่งสัญญาณโทรทัศน์และโทรศัพท์หรือการช่วยหาตำแหน่งที่ชัดเจน โดยใช้ระบบการค้นหาตำแหน่งของโลก (GPS) ได้ด้วย

๑๔. บทอ่านข้างต้นกล่าวถึงเรื่องใดเป็นประเด็นสำคัญที่สุด

- ก. บทบาทของดาวเทียม
- ข. คุณสมบัติของดาวเทียม
- ค. ประโยชน์ของดาวเทียม
- ง. ประสิทธิภาพของดาวเทียม

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๕

กล้วยเตี้ยถึงแตกน่าจะเป็นกล้วยเตี้ยที่ทำงานสุดในบรรดากล้วยเตี้ยทั้งหลาย เท่าที่จำได้นั้น เขาจะผัดบนกระทะแบน ใส่กล้วยเตี้ยเส้นใหญ่หรือเส้นเล็กลงไป ใส่ซีอิ๊ว ใช้ตะหลิว ๒ อันโกยคลุกเคล้าให้เข้ากัน ใส่ถั่วงอกแล้วก็ดูเหมือนจะใส่ผักเขียวที่เรียกว่ากุยช่ายด้วย แค่นั้นเป็นอันเสร็จ ขยายถูก ปริมาณมาก จนยาก เบี่ยน้อยหยอหยอนก็กินเอาอิ่มได้

๑๕. ข้อใดไม่ใช่สิ่งที่กล่าวไว้ในบทอ่านข้างต้น

- ก. วิธีปรุง
- ข. ความนิยม
- ค. ความคุ้มค่า
- ง. วัตถุดิบที่ใช้ปรุง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖ - ๑๗

(๑) เทศกาลไหว้พระจันทร์ปีนี้ ศศิธรภัตตาคารจำหน่ายขนมไหว้พระจันทร์นานาชนิด (๒) ได้แก่ ขนมไหว้พระจันทร์ไส้ทุเรียนกวนไข่แดงเป็นความอร่อยระดับตำนาน (๓) ขนมไหว้พระจันทร์สูตรยาจีนเพื่อสุขภาพ ประกอบด้วยสมุนไพรจีนชั้นเลิศ ๕ ชนิด (๔) ขนมไหว้พระจันทร์สูตรใหม่ไส้ชาชิลอนกลิ่นเมลอนที่เลือกสรรวัตถุดิบจากประเทศศรีลังกา (๕) และขนมไหว้พระจันทร์ที่ทำหายความอร่อย คือ ไส้โกโก้ลาโย ซึ่งให้กลิ่นหอมของโกโก้ผสมรสหวานหอมของลาโยสีทอง (๖) ลูกค้าสามารถซื้อได้ที่ร้านและสั่งซื้อทางออนไลน์ที่ www.ศศิธรภัตตาคาร.com

๑๖. จากบทอ่านข้างต้น ข้อความส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง

ก. ข้อความส่วนที่ (๑) และ (๒)

ข. ข้อความส่วนที่ (๑) และ (๓)

ค. ข้อความส่วนที่ (๑) และ (๕)

ง. ข้อความส่วนที่ (๑) และ (๖)

๑๗. จากบทอ่านข้างต้น ข้อความส่วนใดไม่มีการแสดงความคิดเห็น

ก. ข้อความส่วนที่ (๒)

ข. ข้อความส่วนที่ (๓)

ค. ข้อความส่วนที่ (๔)

ง. ข้อความส่วนที่ (๕)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘

“ซีตาร์ท” คือหุ่นยนต์สี่ขาที่ถูกสร้างขึ้นโดยลอกเลียนการเคลื่อนไหวของเสือซีตาร์ทที่ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์ที่เร็วที่สุดในโลก ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถให้เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ล่าสุดเมื่อมีการนำออกมาแสดงศักยภาพอีกครั้งนั้น มันสามารถวิ่งได้ด้วยพลังงานจากแบตเตอรี่ในตัวที่ความเร็วสูงกว่า ๑๖ กิโลเมตรต่อชั่วโมง กระโดดได้สูงถึง ๔๐ เซนติเมตร โดยสามารถลงพื้นได้อย่างปลอดภัยและวิ่งต่อเนื่องไปอีก ๑๕ นาที ทั้ง ๆ ที่ใช้พลังงานไปในกระบวนการทั้งหมดนั้นน้อยกว่าพลังงานที่เตาไมโครเวฟใช้ในระยะเวลาเท่ากันอีกด้วย

๑๘. จากข้อความข้างต้น ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

ก. หุ่นยนต์ “ซีตาร์ท” วิ่งได้เร็วที่สุดในโลก

ข. หุ่นยนต์ “ซีตาร์ท” มีเสือซีตาร์ทเป็นต้นแบบ

ค. หุ่นยนต์ “ซีตาร์ท” ได้แสดงศักยภาพเป็นครั้งแรก

ง. หุ่นยนต์ “ซีตาร์ท” ใช้พลังงานแบบเดียวกับเตาไมโครเวฟ

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๙ - ๒๐

f anamaldoh | LINE @pranamal | www.anamal.moph.go.th | www.multimedia.anamal.moph.go.th | ☎ 0 2590 4000

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี / ศูนย์สื่อสารสาธารณะ กรมอนามัย / ผลิต 4 มิถุนายน 2562

๑๙. จากบทอ่านข้างต้น ข้อใดกล่าว**ไม่**ถูกต้อง

- ก. เด็กผู้หญิงจะเริ่มมีความสูงเพิ่มขึ้นเร็วกว่าเด็กผู้ชาย
- ข. ความสูงของเด็กผู้ชายจะเริ่มชะลอช้ากว่าเด็กผู้หญิง
- ค. เด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงมีช่วงเวลาทองในการเจริญเติบโตใกล้เคียงกัน
- ง. ช่วงเวลาทองในการเจริญเติบโตของเด็กผู้ชายเป็นช่วงเวลาที่ดีกว่าเด็กผู้หญิง

๒๐. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตามเคล็ดลับของบทอ่านได้ถูกต้องที่สุด

- ก. จำดื่มนมวันละ ๒ แก้ว และกินไข่ไก่วันละไม่เกิน ๑ ฟอง
- ข. จุ่มว่ายน้ำวันละ ๑ ชั่วโมง และนอนหลับประมาณ ๑๐ ชั่วโมงต่อวัน
- ค. แอ่วกินไข่ดาววันละ ๒ ฟอง และปั่นจักรยานทุกวัน วันละ ๖๐ นาที
- ง. แอ่วจ้านอนหลับอย่างน้อยวันละ ๙ ชั่วโมง และดื่มนมวัวจืดไม่เกิน ๒ แก้วต่อวัน

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “ถ้าโลกนี้ไม่มีป่าไม้จะเป็นอย่างไร” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐ - ๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที